

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN SANASTOA

Jatkuva haku	Yhteishaun lisäksi opiskelemaan voi hakeutua myös jatkuvan haun kautta joustavasti ympäri vuoden. Oppilaitokset päättävät tarkemmista hakuaajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista.
Harkinnanvarainen valinta	Harkintaan perustuvassa valinnassa oppilaitos voi valita hakijan koulutukseen valintapisteistä riippumatta. Harkintaan perustuvan valinnan syitä ovat oppimisvaikeudet, sosiaaliset syyt, koulutodistusten puuttuminen, koulutodistusten vertailuvaikeudet ja tutkinnon suorittamiseen riittämätön tutkintokielen kielitaito.
HOKS	<i>Henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma.</i> HOKS laaditaan jokaiselle opiskelijalle opintojen alkuvaiheessa. HOKSia laadittaessa kartoitetaan opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen. HOKSiin kirjataan, millaista osaamista opiskelija tarvitsee ja miten sitä hankitaan. Lisäksi HOKSiin kirjataan opiskelijalle mahdollisesti tarjottavan erityisen tuen sisältö.
Erityisen tuen päätös	Opiskelijalla on oikeus saada erityistä tukea, kun erityisen tuen päätös on tehty. Päätös tulee siis aina tehdä, mikäli erityiselle tuelle on tarve. Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea. Ennen erityisen tuen päätöstä arvioidaan, millaista tukea opiskelija mahdollisesti tarvitsee. Erityisen tuen päätös tehdään yhdessä opiskelijan ja alaikäisen kohdalla huoltajan kanssa.
Erityisen tuen suunnitelma	Opiskelijalle, jolle on tehty erityisen tuen päätös, laaditaan erityisen tuen suunnitelma (entinen HOJKS). Suunnitelmaan kirjataan sovitut pedagogiset tukitoimet sekä tarvittavat opetus- ja opiskelujärjestelyt ja ne näkyvät henkilöstölle HOKSissa.
YTO	<i>Yhteiset tutkinnot osat</i> (näihin kuuluu mm. kielet, äidinkieli, matematiikka)
Työpaikalla järjestettävä koulutus	Tutkintotavoitteisessa koulutuksessa työpaikalla järjestettävä koulutus on työpaikoilla tapahtuvaa tavoitteellista ja ohjattua ammattiin oppimista. Se voidaan toteuttaa koulutusopimuksella tai oppisopimuksella (työsuhde). Myös VALMA- ja TELMA-opintoihin liittyen tehdään työelämäyhteistyötä ja opiskellaan työpaikoilla.
TELMA	<i>Työhön ja itsenäiseen elämään valmistava koulutus.</i> TELMA-koulutusta järjestetään ammatillisissa erityisoppilaitoksissa. Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelija löytää työ- ja päivätoiminnan, asumisen, vapaa-ajan ja kuntoutumisen osalta ratkaisun hyvään ja toimintakyvyn mukaiseen mahdollisimman itsenäiseen elämään.
VALMA	<i>Ammatilliseen perustutkintoon valmistava koulutus.</i> VALMA-koulutusta järjestetään sekä ammatillisissa erityisoppilaitoksissa että yleisissä ammatillisissa oppilaitoksissa. Koulutuksen aikana muun muassa vahvistetaan opiskelutaitoja, opiskellaan työelämätaitoja ja tutustutaan erilaisiin ammatteihin.
Mukauttaminen ja poikkeaminen	Jos opiskelija ei käytettävissä olevilla tukitoimilla saavuta tyydyttävän 1-tason mukaista osaamista, voidaan osaamisen arviointia mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi. Arviointia mukautetaan vain niiltä osin kuin se on välttämätöntä. Perusopetuksessa käytettävä termi yksilöllistäminen on sama asia kuin mukauttaminen ammatillisessa koulutuksessa. Ammatillisissa perustutkinnoissa voidaan poiketa ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista, kun tutkinnon perusteiden mukaiset ammattitaitovaatimukset tai osaamistavoitteet ovat olosuhteet tai aiemmin hankittu osaaminen huomioiden joiltakin osin opiskelijalle kohtuuttomia tai, kun poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä.